

OREŁDOWNIK

powiatu gostyńskiego.

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to na wtorek, czwartek i sobotę.
Przedpłata bez odnoszenia do domu wynosi miesięcznie 90 fen.,
kwartalnie 2,70 mk.

Ugłoszenie za jednolamowy wiersz wynosi 80 fen

Telefon nr. 57 :- Adres telegr.: **Orełownik Gostyń.**



Odpowiedzialny:

Za dział urzędowy urząd ziemiański w Gostyniu
Za dział nieurzędowy Aleksy Kaczmarek w Gostyniu
Drukiem i nakładem drukarni A. Kaczmarka w Gostyniu.

Nr. 160.

Wtorek, dnia 2. grudnia 1919.

Rok I.

Zastępcą prowincjonalnego towarzystwa zabezpieczeniowego od ognia w sprawach zabezpieczenia sprzętów domowych został w miejsce dotychczasowego zastępcy pana Dauza, hotelista pan Michał Kaczmarek z Gostynia mianowanym.

Przewodniczący wydziału powiatowego.
Dabiński.

Wybór p. Antoniego Kędzi z Pasierb na członka dozoru szkolnego w Pasierbach oraz p. Szczepana Dyby z Pasierb na rendanta kasy szkolnej w Pasierbach zatwierdzam na okres 6 lat.

Gostyń, dnia 27 listopada 1919.

Starosta.

Następujące osoby mają zamiar wyprowadzić się do Niemiec:

1. Gärtig Karól, kupiec z Strumian
2. Pahl Adolf z Czeluścina
3. Hautke Robert, nauczyciel z Bodzewa
4. Kernchen August z Ponieca
5. Dykiert Wiktor z Ponieca

Wszyscy, którzy mają jakiegokolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się zgłosić w przeciągu 3 dni do starostwa w Gostyniu — pokój nr. 2. —

Gostyń, dnia 27. listopada 1919

Starosta. Dabiński.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Gostyniu ogłasza następujące

a) **wolne miejsca:**

- 1 nadszwajcar żonaty z 4 dziewczętami
- 1 skotarz z 3 dziewczęt.
- 2 fernali żon. z zaciężnikami
- 30 ludzi do wyb. perek od zaraz
- 2 uczni ogrodowych
- 2 rachmistrzów do kasy kameralnej
- 1 stelmacha maszyn. żon. na wies
- 8 służących do miasta
- 5 „ na wies
- 1 pokojówka

b) **zgłoszenia poszukujących pracy:**

- 1 stangret żon.
- 1 „ „ z forysiem
- 2 stangretów żon. od N. Roku
- 1 włódarz żonaty
- 2 leśników
- 4 kowali
- 1 „ maszyn.
- 1 palacz kolej. rząd. egzem
- 6 urzędników kolej.
- 1 biuralista
- 1 uczeń biurowy
- 1 organista
- 1 szachtmistrz
- 1 murarz
- 1 ślusarz
- 1 inwalida wojen. który chce się wyuczyć koszykarstwa

25 robotników, między temi inwal. woj.

3 robotników kolej.

Gostyń, dnia 27. listopada 1919

Rozporządzenie.

Na zasadzie Ustawy z dnia 7. listopada 1919 r. (Dziennik Ustaw nr. 84) o przymusowym wykupie monet złotych i srebrnych oraz złota i srebra w stanie przerobionym, wzywa się wszystkie instytucje finansowe (Banki, Domy Bankowe, Kasy Pożyczkowe, Banki Ludowe itd.) do natychmiastowego zgłoszenia do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w Poznaniu całego zapasu złota i srebra w monetach i w stanie nieprzerobionym, będącego w posiadaniu odnośnej instytucji finansowej. Zgłoszeniu podlegają zarówno zapasy złota i srebra będące własnością wspomnianych instytucji finansowych, jak też złożone tymże instytucjom przez właściciela tytułem zastawu lub na skład. Zapasy powyższe należy uważać za zajęte przez Państwo, przeto nietykalne i zabezpieczyć na korzyść Skarbu Państwa. Termin obowiązkowego złożenia tych zapasów w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Poznaniu dla celów wykupu będzie podany do wiadomości publicznej.

Szef Departamentu Skarbu

podp. Dr. J. Głabisz.

Za Ministra

podp. R. Rybarski, Podsekretarz Stanu.

Obwieszczenie.

Od 25. listopada r. b. aż do odwołania wolno celem wywozu do innych dzielnic Polski załadować tylko:

- 1) zboże i mąkę na listy przewozowe, zaopatrzone w pieczęć Prowincjonalnego Urzędu Zbożowego w Poznaniu,
 - 2) ziemniaki, i to wyłącznie na adres „Państwowego Urzędu Ziemniaczego“ w Skalmierzycach.
- Dyrekcja Koleji odmawiać będzie na ten czas wagonów pod wszelkie inne środki żywnościowe i pasze.

Wysyłki załadowane aż do 25. listopada włącznie wolno władzom kolejowym wywieźć; wszelkie inne ładunki transportowane wbrew niniejszemu przepisowi. ulegną konfiskacie.

Poznań, dnia 24. listopada 1919.

Główny Urząd Żywnościowy.

Wydział Administracyjny.

Dr. Drażdżyński.

Rozporządzenie

Ministra b. dzielnicy pruskiej, dotyczące likwidacji Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej.

Na mocy ustawy z 1. sierpnia 1919 r. o tymczasowej organizacji zarządu b. dzielnicy pruskiej art. 20 rozporządzam w porozumieniu z Komisarjatem Naczelnej Rady Ludowej ostateczną likwidację Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu. Wszelkie kompetencje Komisarjatu przeszły na mocy powyższej ustawy na Ministra b. dzielnicy pruskiej w granicach, przewidzianych ustawą.

Poznań, dnia 6. listopada 1919.

Minister b. Dzielnicy Pruskiej

W. Seyda.

Szef Biura Przewodniczącego

Dekret Ministra b. dzielnicy pruskiej
dotyczący zastępstwa w jego działalności ministerjalnej.

Na mocy ustawy z 1. sierpnia 1919 r. o tymczasowej organizacji zarządu b. dzielnicy pruskiej art. 12 mianował Naczelnik Państwa na mój wniosek, powzięty w porozumieniu z właściwym Ministrem za zgodą Rady Ministrów następujących podsekretarzy Stanu w Ministerstwie b. dzielnicy pruskiej (Monitor Polski nr. 229 i 235, nominacje) p.

Leona Plucińskiego
Adama Poszwińskiego
Jana Brejskiego
Dr. Leona Janta-Polczyńskiego
Prof. Romana Rybarskiego
Bernarda Chrzanowskiego
Dr. Zygmunta Seyde.

Wyżej wymienionym Panom powierzam funkcyjne zastępstwo w działalności ministerjalnej.

Poznań, dnia 6. listopada 1919.

Minister b. dzielnicy pruskiej
W. Seyda.

Szef Biura Prezydalnego
z p. Trzcziński.

Rozporządzenie

o obowiązku nauczycielek szkół powszechnych do zdawania drugiego egzaminu.

Ze względu na to, że rozporządzenie Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej z dnia 31. lipca 1919 r. o poborach urzędników stwarza dla nauczycielek i nauczycieli równe prawa co do poborów służbowych, należy zrównać nauczycielki z nauczycielami także pod względem obowiązków.

Uznajemy zatem za właściwe wprowadzenie również dla nauczycielek drugiego egzaminu nauczycielskiego (t zw. kwalifikacyjnego), który u nas obowiązywał dotychczas tylko nauczycieli.

Nauczycielki, które otrzymały już stabilizację na podstawie przepisów dawniejszych, obowiązki temu nie podlegają. Od obowiązku zdawania egzaminu drugiego zwalnia się także te nauczycielki, które były już czynne conajmniej przez trzy lata w szkołach publicznych, o ile w przeciągu pół roku od ogłoszenia niniejszego rozporządzenia wniosą do swego Urzędu Szkolnego Wojewódzkiego (Regencja II) w drodze urzędowej podanie o zatwierdzenie ich na podstawie przepisów dawniejszych, i o ile władze szkolne po przeprowadzeniu rewizji szkoły uznają, że podanie to uwzględnić można. W razie ujemnego wyniku rewizji będą i te nauczycielki musiały się poddać egzaminowi powtórnemu.

Wyjątki od obowiązku zdawania egzaminu nie dotyczą nauczycielek z Małopolski, gdyż dla nich przepis zdawania egzaminu kwalifikacyjnego istnieje już od dawna.

Poznań, dnia 31. października 1919

Minister b. dzielnicy pruskiej
Departament VI.

Bernard Chrzanowski, Podsekretarz Stanu.

Szef Sekcji

Wyznaj Religijnych i Oświecenia Publicznego
X. Łukomski.

Okólnik

do władz, które czynne są przy wymiarze i oszacowaniu podatków bezpośrednich: dochodowego, podatku majątkowego, od przyrostu majątkowego i procederowego, jako to: do komisji szacunkowych, ich przewodniczących i starostów.

Ze względu na wzrastające niustannie potrzeby skarbowe zwraca się niniejszem uwagę na to, by wszystkie władze czynne przy wymiarze i oszacowaniu podatków: dochodowego, podatku majątkowego od przyrostu majątkowego i procederowego pilnie baczyły na to, ażeby zwiększyć ich wydajność.

Zwiększenie dochodów skarbowych jest możliwe drogą zupełnie legalną, bez popełniania jakiegokolwiek dowolności, jeżeli szacowanie i wymiar podatków ściśle odpowiadać będzie ustawom, a mianowicie dlatego, że nastąpi ogromny wzrost zarobków i dochodów wszystkich niemal warstw społeczeństwa. Wzrost ten w znacznej

wzrosną równomiernie stałe dochody państwowe z podatków bezpośrednich, to państwo nie będzie wstanie wybrnąć z dzisiejszego przesilenia finansowego, będzie musiało przystąpić do ograniczenia wydatków na cele oświatowe, kulturalne i administracyjne, co miałyby bardzo przykre skutki dla całego społeczeństwa.

Celem ścisłego przeprowadzenia oszacowania i wymiaru podatków należy zorganizować komisje szacunkowe istniejące przy starostwach. Reorganizacja powinna iść w tym kierunku, ażeby wszystkie warstwy zarobkujące danego powiatu w komisji szacunkowej miały swoich przedstawicieli. Względy polityczne z komisji szacunkowych winny być usunięte. Jeżeli w obrębie Województwa Poznańskiego istnieją komisje nie odpowiadające powyższym wymaganiom, należy wnieść na ręce niżej podpisanego wydziału uzasadnione szczególne podanie o ich rozwiązanie i nakazanie nowych wyborów. Przy wyborze członków komisji szacunkowych zasiadających w tychże nominacji potrzeba przestrzegać szczególnej przeczności.

Wśród ludności należy rozpocząć i przy wszelkich okazjach kontynuować akcję uświadamiającą. Akcja ta winna iść w tym kierunku, ażeby objaśnić wszystkich podatujących co do obowiązku uczciwej deklaracji podatkowej, przyczem koniecznie i dobitnie należy zwracać uwagę na to, że niewłaściwie deklarujący oszukują państwo, oszukują uczciwie deklarujących i siebie, gdyż za złożone rozmyślnie fałszywe deklaracje grożą im kary. Państwo nie cofnie się przed środkami ostrzejszymi, jeżeli dotychczasowe zawiodą.

Uczciwie deklarujących należy zaważać do współpracy i do pomocy władz podatkowych — w imię interesu państwa i własnego.

Reorganizacja Komisji szacunkowych winna nastąpić najpóźniej do dnia 1. lutego 1920 r.

Państwo polskie nie pragnie nikogo karać za to, że w przeszłości nie deklarował odpowiednio do przepisów prawnych i ustawodawczych. Dlatego przygotowana jest amnestja za rok przeszły dla tych, którzy poczynszy od r. 1920 deklaracje podatkowe składać będą uczciwie.

Poznań dnia 14 listopada 1919 r.

Departament Skarbowy

przy Ministerstwie b. dzielnicy pruskiej.

Roman Rybarski.

Podsekretarz Stanu.

Wydział Podatków Bezpośrednich przy departamencie skarbowym.

Świata.

Kronika miejscowa.

Składkujmy na Warmję i Mazury, aby je z pod jarzma pruskiego wyratować! Ofiara uczi męki i prześladowania!

— **Pod pręgierz!** W piątek wieczorem przychwycony został w Gostyniu niejaki Doliński z Poznania, który skupywał tu i w okolicy banknoty niemieckie, aby je potem wywieźć do Niemiec. Przy odbytej na nim rewizji znaleziono u niego 16 145 marek w banknotach niemieckich, 9 000 mk. miał przechowane — w butach! Na podobnych lotrzyków jak i na paskarzy i lichwiarzy — czy w większym lub mniejszym stylu, czy w spodniach lub spodnicy — byłaby kara chłosty najskuteczniejszym środkiem przeciwdziałającym.

— **Apel do rozsądku i rozważli.** Wobec krążących uporzycywie wieści w sprawie aresztowania kilku tutejszych obywateli o wywóz pieniędzy, banknotów i złota, dowiadujemy się z wiarogodnego źródła, iż sprawa ta niema żadnej podstawy. Rozchodzi się w tym przypadku tylko o podejrzenie. Także i nas z początku fałszywie poinformowano. Z naszej strony apelujemy do społeczeństwa w myśl dobrej sprawy zachować spokój i rozważę!

— **Banda cyganów** bawi od kilku dni w naszym mieście. Przed ich upodobaniem taniego zakupu czyli „długich palcy“ należy się mieć na baczności.

Ruch w Towarzystwach.

× Członkom Związku Handlowców zwracamy uwagę że we wtorki i piątki nadal odbywać się będą lekcje pisowni polskiej. O liczne przysyłacie proszą Zarząd

Verordnung

betreffend die Verpflichtung der Volksschullehrerinnen zur Ablegung der zweiten Prüfung.

Mit Rücksicht darauf, daß die Verordnung des „Komisarjat Naczelnej Rady Ludowej“ vom 31. Juli 1919 (betreffend Beamtenbefoldung) sowohl für Lehrer als auch für Lehrerinnen gleiche Rechte im Bezug auf die Dienstbefoldung schafft, müssen gleiche Pflichten wie den Lehrern auch den Lehrerinnen auferlegt werden.

Deshalb halten wir es für angebracht, auch für die Lehrerinnen die zweite Lehrerprüfung (sog. Qualifikationsprüfung) einzuführen, dieser sind bisher nur die Lehrer zu unterziehen hatten. Diejenigen Lehrerinnen, welche auf Grund früherer Vorschriften fest angestellt sind, unterliegen dieser Verpflichtung nicht. Von der Verpflichtung die zweite Prüfung abzulegen, werden diejenigen Lehrerinnen befreit, welche mindestens drei Jahre an öffentlichen Schulen gewirkt haben, sofern sie im Verlauf von einem halben Jahre seit der Veröffentlichung dieser Verordnung im Dienstwege an den „Urząd Szkolny Wojewódzki“ (Regencja II) ein Gesuch um ihre Bestätigung auf Grund der früheren Vorschriften richten und wosern die Schulbehörden nach Durchführung einer Schulrevision die Berücksichtigung des Gesuchs für möglich erklären. Fällt die Schulrevision ungünstig aus, so haben auch diese Lehrerinnen sich einer abermaligen Prüfung zu unterziehen.

Die Ausnahmen von der Verpflichtung zur Ablegung der zweiten Lehrerprüfung gelten nicht für die Lehrerinnen aus Klempolen, für die bereits seit langem die zweite Prüfung vorgeschrieben ist.

Poznań, den 31. Oktober 1919.

Ministerstwo b. dzielnicy pruskiej.

Szef Sekcji Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

gez.: N. Lukomski.

Departament II.

Bernard Chuzanowski, Podsekretarz Stanu

Przy zakupnachs prosimy powołać się na naszą gazetę!

**Węborki cynk. i emal.,
- Kuchnie westfalskie -
Tarki do prania, kisty i szufelki do węgli**
poleca w wielkich ilościach

Janusz Czaplicki, Kościan
Skład żelaza. Rynek 32.

Poszukuję ca. 100—200

ładnych świerków

(choinki) i proszę o oferty

Zgłoszenia upraszam do ekspedycji Orędownika

Hurtowny handel słomy Prasowanie słomy

J. PRIWIN

Berlin

Poznań

Wrocław

plac Wolności 11

Adres telegr.: Strohpriwin Telefon nr.: 3297 i 3062

prosi o oferty na

słomę i siano.

Prasy i do prasowania potrzebny drut stawiam każdego czasu do dyspozycji.

Specjalny oddział dla wszystkich produktów i artykułów rolnych.

Kupuję każdą ilość CEBULI

Leon Grabarski, Gostyń

— TELEFON 122 —

Dom zaraz do sprzedania

6 pokoi, 2 morgi ziemi i ogród.

Gostyń, ulica Rzezalna 18.

Kaufe jeden Posten

Zwiebel

Leon Grabarski, Gostyń, Telefon 122.

Strohgrosshandlung Strohpresseereien

J. PRIWIN

Berlin

Poznań

Breslau

Plac Wolności 11 (altes Stadttheater)

Telegr-Adr.: Strohpriwin Telephon Nr. 3297 u. 3062

bittet um Angebote in

Stroh und Heu.

Drahtballenstrohpresen und Bindedraht stehen auf Abruf jederzeit zur Verfügung.

Besondere Abteilung für sämtliche landwirtschaftlichen Produkte und Bedarfsartikel



Ein bis zwei gut eingerichtete Zimmer mit voller Pension sofort zu vermieten.

Zu erfragen in der Geschäftsstelle des Orędownik



DRUKI urzędowe
kupieckie
prywatne

wykonuje po cenach przystępnych
w najkrótszym czasie

DRUKARNIA
Orędownika pow. gostyńskiego

Adr. telegr.: Orędownik Gostyń

TELEFON Nr. 57